



# NÉMETORSZÁG

Hasznos tudnivalók a németországi munkavállaláshoz és hétköznapi élethez

## 1. Ország és lakosság

Németország Közép-Európa legnagyobb és legjelentősebb állama. Nyugatról Hollandiával, Belgiummal, Luxemburggal és Franciaországgal, délről Svájcjal és Ausztriával, keletről Csehországgal és Lengyelországgal határos. Északkeletről a Balti-, északnyugatról az Északi-tenger mossa partjait. A két tengert elválasztva, Németország Schleswig-Holstein tartományával határosan fekszik Dánia.

Németország az Európai Unió és egyben Európa legnagyobb gazdasága, ami vonzó célpontá teszi nem csak a vállalkozók, de az álláskeresők számára is.



Németország tizenhat tartományra tagolódik. Ezek közül tizenhárom szövetségi állam és három város, melyek közigazgatásilag sok tekintetben teljesen önállóak, kulturális és gazdasági életük tekintetében jelentősen eltérnek egymástól.

Németország hivatalos nyelve a német, melynek tartományonként, de akár régióként is számtalan dialektusa alakult ki az évszázadok során. Az iskolákban lakóhelytől függetlenül egységesen "Hochdeutsch" (magas német) nyelven tanulnak az itt élők.

Németország népessége, mintegy 82 Millió fő. A népesség összetétele mind nemzetiségi, mind kulturális tekintetben rendkívül sokszínű, így ma már nem meglepő, hogy népek, vallások és szokások kavalkádjával találkozik az ember egy-egy német városban, míg ugyanez a vidékre kevésbé jellemző.

A kulturális sokszínűségben jelen vannak a magyarok is, akik több hullámban, pl. 1956-ban, a 90-es évek derekán, és az elmúlt évtizedben is nagy számban választották Németországot új lakhelyüknek. Ma is előnyben részesített célpont a magyarok számára Németország, amikor külföldön keresnek új munkahelyet vagy lehetőségeket. A munkavállalók számára számtalan lehetőség adott, melyek segítik a beilleszkedést, de akár a hosszú távú letelepedést is.

Németországról és lakosairól [ITT](#) olvashatsz bővebben.

## 2. Első lépések a németországi munkavállaláshoz: kiutazás és közlekedés, lakcím, bankszámla, telefonszám

Magyarországról Németországba leggyakrabban munkavállalás céljával indul útnak az ember. Aki megtalálta a megfelelő állást, felvételt nyert és mindent előkészített, útra kelhet.

### **Kiutazás**

A kiutazást Németországba az esetek többségében önállóan kell megoldani. Sokan saját személygépkocsival teszik ezt, de akadnak, akik ennek hiányában más módon igyekeznek megoldani az utazást. Nekik segítségükre lehet ha becsatlakozhatnak mások autójába, valamint a busszal vagy vonattal való közlekedés is megoldást jelenthet.

- Telekocsi megoldások: [www.blablacar.hu](http://www.blablacar.hu) és [www.oszkar.com](http://www.oszkar.com)
- Utazás vonattal: [www.elvira.hu](http://www.elvira.hu)
- Utazás busszal: [www.flixbus.hu](http://www.flixbus.hu)

A kiutazásnál érdemes figyelembe venni, hogy nem csupán az utiköltséggel kell számolni – ami kedvező esetben is 70-100€ körüli összeget jelent –, hanem további költségekre is fel kell készülni, mint például:

- ✓ Költőpénz (utazás és étkezés) az első fizetésig
- ✓ Vésztartalék baj vagy váratlan hazautazás esetére
- ✓ Váratlan kiadások (pl. ha autóval utazik, autómentő és szervizelés)

Egy jótanács: ha rokona, barátja vagy ismerőse él Németországban, kiutazás előtt vegye fel vele a kapcsolatot és kérje meg, hogy vészhelyzet esetén legyen a segítségére. Egy idegen országban mindig jól jön, ha akadnak bizalmasok és támaszok, melyekre számítani lehet.

### **Országon belüli közlekedés**

Németország területe 357.386 km<sup>2</sup>, azaz 3,5-szöröse hazánkénak. Egy ekkora országban egészen más utazási szokásokra kell felkészülni, mint amit Magyarországon megszokhattunk.

Az országot sűrűn átszövik az autópályák és gyorsforgalmi utak. A legtöbb autópályán sebességkorlátozás nélkül közlekedhetünk. A helyközi tömegközlekedés ugyan kiválóan megoldott, de a nagy távolságok miatt mindeképpen előzetes tervezést és szervezést igényel, ha busszal vagy vonattal kelünk útra.

- Ha Ön gépkocsival közlekedik, mindenképpen használjon GPS-t vagy valamilyen telefonos applikációt, ami aktuális és pontos.
- Ha vonattal szeretne közlekedni, itt megtervezheti útjait: [www.bahn.de](http://www.bahn.de)

A városokon belül mindenképpen érdemes használni a tömegközlekedést, ugyanis így elkerülhetők a dugók és egyéb bosszúságok. Persze ez esetben is hasznos, ha felszerelkezik térképpel és eleinte megtervezi az útjait.

## Lakhatás és lakcímbejelentés

A Németországba indulás előtt érdemes utánajárni annak, hogy hol is fogunk lakni és a lakhely egyúttal szolgálhat-e bejelentett lakcímként.

Németországban ugyan tartományonként eltérőek a lakások, albérletek és szállóhelyek árai, azonban mindenhol jelentősen magasabbak, mint hazánkban. A külföldről érkező munkavállalók számára általában (jó esetben) a munkáltató biztosít szállást - ez lehet ingyenes vagy levonhat a bérből 200-400€ közötti összeget.

A szállások minősége nagyon változó. Olcsón különösebben jó szállásra nem szabad számítani. Kezdetben több munkás számára bérel a munkáltató egy lakást vagy vendégházban apartmant, ahol éppenhogy el lehet férni, nehézkes az élelmiszerek tárolása, a főzés és a mosás és a lakók híján vannak a privát szférának. Aki külföldi munkavállalásra adja a fejét, annak ezt be kell vállalnia! Az első néhány fizetés kézhezvételét követően aztán már számolgathat, hogy egyedül vagy akár 1-2 lakótársal közösen ki tud-e bérelni egy saját szállást, lakást.

A szállásokat érdemes rendezetten és tisztán tartani, mert a szállásadók a bérlőre/lakókra háríthatják a javítási és takarítási többletköltségeket. Ahol többen laknak együtt, célszerű tekintettel lenni a lakótársakra és ügyelni az illemre és a higiéniára, így is elviselhetővé téve az együttélést.

A lakás nem csupán azért fontos, hogy a munkavállalónak tető legyen a feje felett. Mindenkinek szüksége van egy bejelentett lakcímre. Ha ez nincs, több adót kell fizetni, nem tud bankszámlát nyitni, nem tud munkanélküli segélyt vagy családi pótlékot igényelni, stb. Ideális esetben a lakcím saját bérleményre szól, de jobb híján az is megfelelő, ha a munkáltató biztosít egy címet, ahova be lehet jelentkezni.

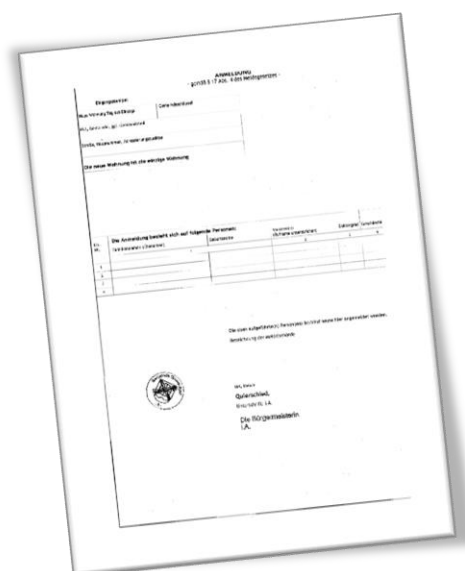
A **lakcímbejelentés** a „Bürgerbüro”-ban vagy a „Rathaus”-ban történik, ahol kiállításra kerül egy úgynevezett „Anmelde-bestätigung”, amivel igazolható a bank és biztosító vagy egyéb hivatalok felé a németországi bejelentett lakcím.

Fontos:

annak, aki elköltözik az addigi bejelentett lakcíméről, ugyanebben a hivatalban kell intéznie a lakcím-kijelentést is, hogy aztán az új lakhelyen (pl. másik városban) újra intézhesse a lakcímbejelentést.

Egy jótanács:

célszerű a lakcímbejelentést egy olyan kíséreléssel intézni, aki már ismeri ennek a módját. Az itt kapott dokumentumra vigyázzon, mint a szeme fényére, mert több intézményben és hivatalban kérhetik Öntől.



## **Bankszámlanyitás**

Németországban a készpénzforgalom erősen visszaszorult az elmúlt évek során. A munkáltatók is utalással fogják kifizetni a bért. Aki indulás előtt Magyarországon nyitott erre a célra devizaszámlát, az egyszerű helyzetben van, azonban ha Németországban szeretne számlát nyitni, érdemes figyelni a részletekre.

Számla nyitáshoz szükségünk lesz az „Anmeldebestätigung” (lakcímbjelentő lap) igazolásra, valamint a személyi igazolványra és esetenként kérhetik a munkaszerződést is. Németországban a bankszámla nyitása általában díjmentes. Számos bankot találhat németországban, pl. Postbank, Sparkasse, Sparda Bank, Santander Consumer Bank, Targo Bank. Mi a POSTBANK-ot ajánljuk mindenkinek, mert igen jó az országos lefedettsége és viszonylag egyszerű az ügyintézés.



A számlanyitáskor ügyeljen arra, hogy VISA vagy MASTERCARD jelű kártyát rendeljen, hogy Magyarországon is akadálytalanul tudjon vele fizetni és a számlájáról pénzt felvenni.

A bankszámlanyitáskor mindenképpen jelezze az ügyintéző felé, hogy „online banking” szolgáltatást is szeretne igénybe venni – ezt nem adják automatikusan. Így telefonról vagy számítógépről is intézheti majd bankügyeit. Az online banking szolgáltatás használatához szüksége lesz egy német telefonszámra. Célszerű a bankszámlanyitást is olyan kíséreléssel intézni, aki beszéli a nyelvet és ismeri az ügyintézés menetét.

## **Telefonszám**

Szinte mindenkinek van ma már okostelefonja, ami a Németországi hétköznapiakban is megkönnyíti az életet. Nem csupán a költségek miatt, de a rugalmasabb ügyintézés végett is (pl. online banking használatához) célszerű egy német sim-kártyát vásárolni és használni. Indulásképpen a legegyszerűbb, ha egy supermarket sajátmárkás sim-kártyáját választja. Ezek regisztrálása és beüzemelése nem egyszerű, kérje hozzá egy ismerőse vagy kollégája segítségét.

### **3. Munkaügyek: bérezés, adók és járulékok, társadalom- és betegbiztosítás, szabadságok, szünetnapok és ünnepnapok, gépjárműhasználat**

A munkavállaló számára mindig lényeges kérdés: mennyit fogok keresni? A németek számára teljesen természetes, hogy a bruttó összeget tekintik keresetnek, hiszen az adókat és járulékokat hosszú távú és a környezetükbe való befektetéseknek gondolják. Ez a szemlélet a magyaroktól ugyan teljesen idegen, de érdemes közelebbről bepillantást nyerni abba, hogy miként is alakulnak a munkavállaló pénzügyei és egyéb munkaügyek.

#### ***Munkabér***

Az általános minimálbér Németországban 2021-ben, bruttó 9,5 Euro/munkaóra. A bérek, a szakmai tarifaszervezetekben („Tarifvertrag”) kerülnek meghatározásra, a munkavállalók képességeit és kompetenciáit figyelembe véve. Különböző szakmáknak/szakmacsoportoknak más a tarifaszervezete, és a megállapított bére is. A béren kívül további pótlékok és juttatások kifizetése is lehetséges, például műszak- és veszélyességi pótlék, vasárnapi pótlék.

A bér kifizetése általában a hónap 15. napjáig történik. A bérekből az adó és a járulékok a munkáltató által levonásra kerül. Az alábbi nettó-bruttó bér kalkulátor segítségükre lehet a jövedelmünk kiszámításában: [www.gehalt.de/einkommen/brutto-netto-rechner](http://www.gehalt.de/einkommen/brutto-netto-rechner)

#### ***AZK - Arbeitszeitkonto (Munkaidő számla)***

Ha a heti munkaidőn túl munkát végzünk, akkor a túlórák száma az AZK keretre íródik rá, ami olyan, mint egy gyűjtőszámla. A munkáltató akkor élhet ezzel a lehetőséggel, amennyiben a munkaszerződésbe fel van tüntetve, hogy a bérelszámolás AZK-ban történik. Ez általában éves keretben kerül elszámolásra. Ha esetleg nincs munka, akkor a keretből az óraszámokat kivehetjük, és a szokásos havi bérünket megkaphatjuk, ha pedig túl munka van, akkor a túlórák hozzá adódnak a számlához, és a keret periódus végén (ez általában az év vége), pedig jóváírják a bérben a pozitív óráknak megfelelő összeget.

#### ***Auslöse (kiküldetési napi díj)***

Az „Auslöse” egy nettó átalányösszeg, ami azoknak jár, akik munka jellegéből kifolyólag kiküldetésben vannak, azaz nem tudnak a bejelentett lakcímükre hazajárni a munkanapokon – általában 100km-en túl kerül ez felszámításra. Ez a munkáltató hozzájárulása a szállás, étkezési és egyéb költségekhez. Összegét a bérhez hasonlóan a szakmai tarifaszervezés szabályozza.

#### ***Szabadság és munkaszüneti napok***

Egy évben általában 24 munkanap fizetett szabadság illet meg minden munkavállalót. A szabadság napok száma szintén a tarifaszervezésben van meghatározva, tehát a szakmától függően eltérhet. Amennyiben szabadságra szeretne menni, érdemes azt 2-4 héttel az időpont előtt írásban jelezni a munkáltató felé, hogy mindenki ennek megfelelően tudjon tervezni. Az év végéig fel nem használt szabadság napok, általában a következő év március 31-ig kiadásra kerülnek.

## **Munkaszüneti napok (tartományonként eltérő)**

Tekintve, hogy Németországban tartományonként eltérő lehet a többségi vallás és szokások, az ünnepnapok is eltérhetnek. A munkaszüneti napok listáját itt tanulmányozhatja:

[www.ferienwiki.de/feiertage/2021/de](http://www.ferienwiki.de/feiertage/2021/de)

## **Adózás**

Az éves kereset 9648 euro-ig mentes a személyi jövedelemadótól, 2021-ben.

Németországban 6 féle adóosztállyal találkozhatunk. A besorolást – az alábbiak szerint - az adóhivatal igazolja le, mely igazolást a munkáltatónak le kell adni:

1. *adóosztály*: egyedülálló személyek, élettársi kapcsolat, özvegyek, gyerek nélkül
2. *adóosztály*: szülők, akik egyedül nevelik gyerekeiket és más nincs bejelentve lakcímükre
3. *adóosztály*: házaspárok, ahol az egyik fél dolgozik csak, vagy lényegesen magasabb jövedelemmel rendelkezik, mint a társa
4. *adóosztály*: akkor érdemes ezt választani amikor mindkét házastárs nagyjából egyformán keres.
5. *adóosztály*: akkor éri meg ezt választani amikor a másik házastárs a 3. adóosztályba tartozik.
6. *adóosztály*: ezt akkor szokták javasolni amikor több munkahelyen dolgozik, illetve automatikusan ez érvényesül, ha a munkavállalónak nincs németországi lakcíme.

A bért befolyásolhatják további adócsökkentő tényezők: pl. ingázási átalánydíj, „Auslöse” (kiküldetési napidíj), stb.



## **Társadalom- és nyugdíjbiztosítás**

Németországi munkavállaláshoz szükséges társadalom- és nyugdíjbiztosítás, melynek mértéke a munkavállaló béréből függ. Nyugdíjra jogosult az lehet, aki legalább 5 évig tart fenn Németországi munkaviszonyt. Az esetleges megszakítások idejére a munkaügyi hivatalban álláskeresőként kell regisztrálni, hogy a munkaviszony folyamatosnak tekinthessék.

## **Betegbiztosítás**

A szerződéskötés a betegbiztosítóval alapvetően nem a munkáltató feladata és felelőssége, még ha az első németországi munkavállalásnál ők ezt el is szokták intézni a munkavállalónak. A betegbiztosítás tehát magánügy és éppen ezért a Németországban élő (bejelentett lakcímmel rendelkező) személy felelőssége.

Németországban a betegbiztosítók az egyéb biztosítókhoz és bankokhoz hasonlóan magánintézmények, ezért a munkavállalónak lehetősége van ezek közül szabadon választani – miközben a munkáltató az adminisztráció egyszerűsítése végett ajánlani szokott egyet. Magyarok számára érdemes olyan biztosítót választani, ahol van magyar ügyintézés: pl. DAK vagy AOK.

A biztosítóhoz való bejelentkezés után az kiállít egy kártyát, mely az egészségügyi intézményekben és szolgáltatóknál igazolványként működik.

Az EU-tagállamai között létezik egy egyezmény, mely szerint az EU-s állampolgárok egyszerre 2 országban nem lehetnek biztosítva, azonban legalább 1 országban biztosítva kell, hogy legyenek. Ebből következnek az alábbi teendők:

- ✓ Mielőtt elindulna Németországba, jelentse a magyarországi biztosítónál (korábban OEP, jelenleg NEAK), hogy megadott időponttól (munkakezdés dátuma) szeretné felfüggeszteni a biztosítási jogviszonyt. Amikor visszaköltözik Magyarországra, azonnal (15 napon belül) jelentkezzen vissza a magyar biztosítóhoz és kérje, hogy ezt igazolják neki és jelezzék a németországi biztosító felé.
- ✓ Ugyanígy, amikor vissza szeretne költözni Németországból Magyarországra, célszerű lemondani a németországi biztosítást.
- ✓ Ha megszakadna a munkaviszonya, jelentkezzen be a német munkaügyi hivatalba. Ha ezt nem teszi meg, akkor a biztosító a biztosítottra hárítja a biztosítás díját, ami havi 200-500 Euro is lehet.

A megbetegedés esetén azonnal tájékoztatni kell a munkáltatót, majd el kell menni orvoshoz. Az orvos 3 példányban állít ki igazolást: egyet a munkáltatónak, egyet a betegbiztosítónak, egyet a munkavállalónak. Ezeket 3 munkanapon belül el kell juttatni az illetékesekhez, ami a munkavállaló felelőssége. Amennyiben elmulasztja, nem számíthat a betegszabadság alatt a bérre, illetve a táppénzre. A táppénz, melyet a biztosító fizet, a bér mintegy 70%-a.

## **Adó- és pénzügyekben segítség**

A németországi pénz- és adóügyeket (családi pótlék, adóbevallás- és visszatérítés) a munkavállalónak kell intéznie. Segítségképpen őket ajánljuk:

- Külföldi Adó Bt. Elérhetősége: [www.kulfoldiado.hu](http://www.kulfoldiado.hu), Tel: +36 30 232 5075
- Roleszt Kft. Elérhetősége: [www.nemetado.hu](http://www.nemetado.hu), Tel: +36 20 549 1922



#### 4. Szociális juttatások: családi pótlék és munkanélküli ellátás

A családi pótlék és munkanélküli ellátás megigénylése nem a munkáltató feladata, ezt mindenkinek magának kell elintéznie!

##### **Családi pótlék (Kindergeld)**

Családi pótlék akkor igényelhető, ha a munkavállaló előre láthatóan 180 napnál hosszabb ideig dolgozik Németországban, függetlenül attól, hogy a gyermekei kint élnek-e vele, vagy Magyarországon tartózkodnak. A családi pótlék összege Németországban gyermekenként 204 Euro. A megigénylésre két út lehetséges:

1. A munkavállaló illetve itthon maradt családtagja a MÁK (Magyar Államkincstár)-nál a családi pótlék kifizetésének felfüggesztését kéri, majd Németországban megigényli. Ez abban az esetben lehetséges, ha az egész család kint él, vagy ha az egyik szülő kint dolgozik, a másiknak szülőnek pedig nincsen munkaviszonya egyik országban sem.
2. Német családpótlék különbözetet kérünk, amennyiben a szülők más országban dolgoznak, adóznak, és a gyermek Magyarországon él.



Az igénylést eredeti aláírással ellátva kell elküldeni a „Familienkasse”-nak. A „Familienkasse” (Családpénztár) a „Bundesagentur für Arbeit” (Szövetségi munkaügyi hivatal) részegysége, így itt kell az igényléshez a dokumentumokat benyújtani.

Amennyiben a munkavállaló németországi bejelentett lakcíme, vagy munkahelye megszűnik, a kifizetés megszakad. Aki munkahelyét elveszíti csak akkor tarthat igényt továbbra is a családi pótlékra, ha álláskeresőként regisztráltatja magát a „Bundesagentur für Arbeit”-nál.

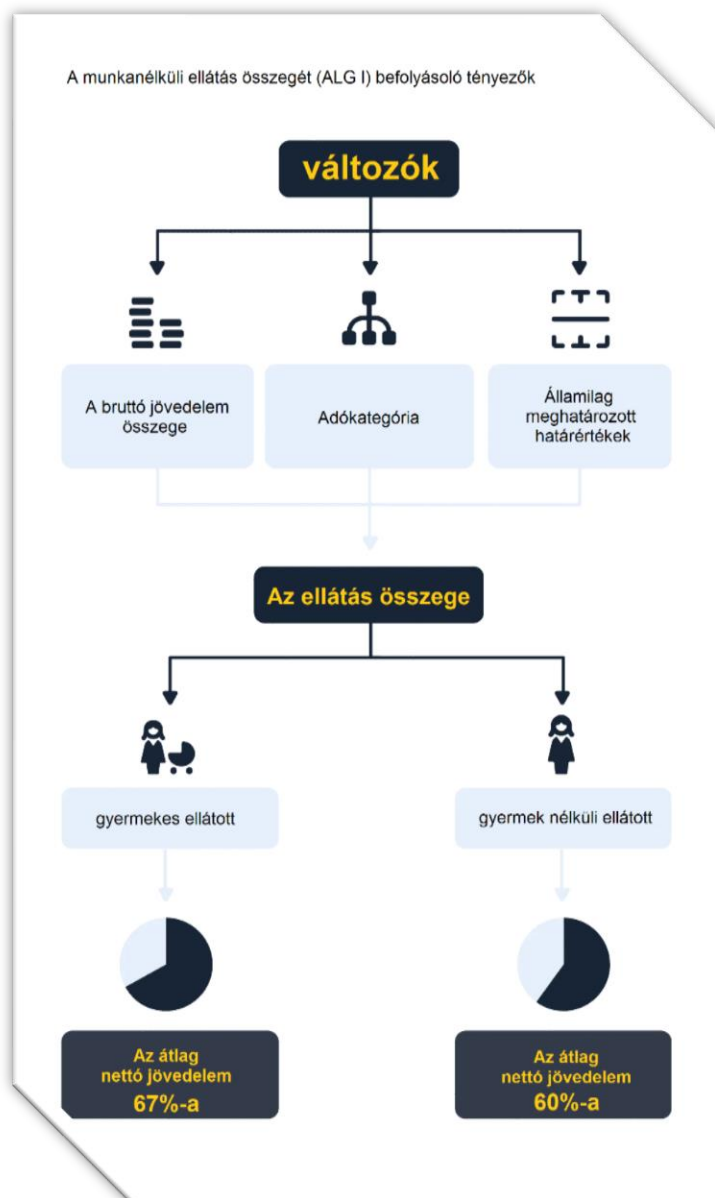
A családi pótlék igénylését érdemes szakemberre (könyvelőre vagy adótanácsadóra) bízni!



## Munkanélküli ellátás

Munkanélküli ellátás az igényelhet, aki rendelkezik németországi bejelentett lakcímmel és az utóbbi két évben rendelkezett legalább 12 hónapnyi biztosítási jogviszonnyal. Aki elveszíti állását és Németországban szeretne maradni, köteles a Munkaügyi Hivatalnál (Bundesagentur für Arbeit) álláskeresőként regisztráltatnia magát, és kérelmezheti az Arbeitslosengeld 1: ALGI-t (munkanélküli ellátást). Az alábbi linket online is tudjuk regisztráltatni magunkat álláskeresőnek:

<https://con.arbeitsagentur.de/prod/apok/metasuche/suche/information#BAarbeitssuchendmelden>



Aki az elmúlt 2 évben:

- 12 hónapot dolgozott, 6 hónapig kaphat munkanélküli ellátást,
- 16 hónapot dolgozott, 8 hónapig kaphat munkanélküli ellátást,
- 20 hónapot dolgozott, 10 hónapig kaphat munkanélküli ellátást,
- 24 hónapot dolgozott, 12 hónapig kaphat munkanélküli ellátást.

Az 50 évnél fiatalabbak maximum 12 hónapig kaphatnak munkanélküli ellátást, 50 évnél idősebbek 15 hónapig (ha van ledolgozott 30 hónapjuk az igénylés benyújtását megelőzően), 55 évnél idősebbek 18 hónapig (amennyiben van ledolgozott 36 hónapjuk), 58 évnél idősebbek pedig 24 hónapig (48 hónapnál).

Amennyiben munkavállalói felmondással, vagy munkáltatói rendkívüli felmondással szűnt meg a munkaviszony, abban az esetben 1 hónappal kevesebb ideig jár a munkanélküli támogatás.

A munkanélküli ellátást szüneteltetheti a hivatal is, amennyiben az ellátott munkát utasít vissza (3, 6 vagy 12 hétre), késik a bejelentkezéssel, vagy ha nem igyekszik munkát találni.

Németország nagyon jól kiépített szociális hálóval rendelkezik. Létezik **lakhatási támogatás** (Wohngeld), **családi pótlék kiegészítés** (Kinderzuschlag), **iskolakezdési támogatás** (Schulbedarfspaket). Hogy ki melyikre jogosult, annak érdemes utánakérdezni egy adótanácsadónál.

## 5. Hétköznapiak: gépjárművek, lakhatás, orvosi ellátás, háziállat tartása

Hiába csak dolgozni indul valaki Németországba, ha hosszabb távon marad, előbb vagy utóbb szembesülnie kell olyan ügyekkel és teendőkkal, melyek a német hétköznapiak részét képezik. Ezek közül néhány kiemelt témát vázolunk itt fel.

### ***Gépjárművek***

Németországi tartózkodás esetén az a gépjármű, amely más EU-s tagállam más országában van bejelentve, maximum 6 hónapig (ideiglenesen) közlekedhet. Amennyiben a gépjármű üzembentartója németországi bejelentett lakóhelyet létesít, köteles német forgalmi engedélyt és rendszámot kérni autójára. Így válik a gépjármű Németországban adókötelessé és így lehet rá ott kötelező biztosítást kötni. Németországban nincs regisztrációs adó!

Németországi gépjármű vásárlása vagy gépjármű átjelentése esetén azt a bejelentett lakcím szerinti illetékes hivatalnál kell regisztráltatni. Így kapnak a Németországban közlekedő gépjárművel településhez kapcsolható rendszámot – az első 2-3 betű jelöli a települést. A rendszám nem a gépjármű tartozéka, hanem a tulajdonosé. Ha a tulajdonos lakhelyet vált, át kell jelentenie a gépjárművet és a rendszámot is le kell cserélnie.

### ***Lakhatás és amire figyelni érdemes***

A németországi ingatlan- és albérletárak tartományonként, régióként és településenként rendkívül nagy eltérést mutatnak, aminek elsősorban az adott terület gazdasági és/vagy turisztikai értéke az oka. A rezsi költségek az egész országban közel azonos szintűek, hiszen az energia és közműszolgáltatók árképzés tekintetében nem veszik figyelembe az ingatlanárakat.

Aki megérkezik Németországba, általában a munkaközvetítő vagy munkáltató által bérelt szállásban tud lakni. Sokan nehezen élik ezt meg, mert hiányolják az otthoni komfortot és nyugalmat, hiszen itt jó eséllyel kollégákkal kell egy fedél alatt lakni, szűkös vagy akár leharcolt környezetben. Érdemes az első hónapokban bevállalni ezt a kényelmetlenségek, hiszen hátrányai mellett előnyei is akadnak ennek a megoldásnak: nem kell lakhely után nyomozni és szervezkedni; nem kell a saját bérléménnyel járó bürokráciai rengetegben elveszni; nem kell foglalkozni a közműszolgáltatókkal; 200-300€ közötti összegből meg lehet úszni a teljes lakhatást, ami németországi viszonylatban nem sok.

Néhány hónap után, amikor a munkavállaló már látja, hogy marad-e a munkahelyen vagy a környéken, és azt, hogy mennyi pénzzel is tud gazdálkodni, már érdemes lehet elkezdni gondolkodni egy saját bérléménybe való költözésen. Mindenképpen egyszerűbb ezt lakótársal együtt megoldani. Segítségre lehet a munkáltató a lakáskeresésben, de természetesen a világhálón is számtalan remek keresőportál létezik, de a frissen szerzett németországi ismeretségek is hasznosak lehetnek.

Nagyobb kínálattal rendelkező portálok, ahol érdemes keresgélni:

- <https://www.immobilienscout24.de>
- <https://www.immowelt.de>
- <https://www.immonet.de>

Az albérletkereséshez odafigyelés, türelem és nem utolsó sorban szerencse is fog kelleni. Ha megvannak a kiválasztott lakások, a tulajdonosokat telefonon vagy írásban meg kell szólítani. Ők feltesznek néhány kérdést, melyek közül a legfontosabb a hosszú távon biztosított munkahelyre és jövedelemre vonatkozik. Ha erre a kérdésre bizonytalan választ kapnak, már is elveszik annak az esélye, hogy a kiszemelt ingatlant kibérelhesse az érdeklődő.

Amint egy bérbeadóval sikerül megegyezni, kezdődik a procedúra: munkáltatói igazolás, 2 vagy 3 havi bérleti díj kaucióként, bérleti szerződés, bejelentkezés a közműszolgáltatókhoz, stb. Jó, ha akad egy ismerős vagy kolléga, akihez segítségért vagy tanácsért fordulni lehet.

**Fontos:** Németországban a bérleti díj összegét „Kaltmiete” (hideg bérleti díj) vagy „Warmmiete” (meleg bérleti díj) megnevezéssel szokták megadni. Előbbi, annyit tesz, hogy a bérleti díj minden egyéb költség nélkül. Utóbbi a bérleti díj és az állandó vagy átalány rezsiköltségek összege – ehhez a fogyasztás utáni rezsiköltségek még hozzáadódnak majd.

**Figyelem!** Ha egy ingatlant közvetítő kínál kibérlésre ingatlant, akkor a közvetítői díjat, ami további 1-3 havi bérleti díj is lehet, általában a bérlő fizeti!



Akár lakás bérléséről van szó, akár saját ingatlan vásárlásáról, az energia- és közműszolgáltatók kiválasztását és velük való szerződéskötést nem lehet megúszni. Általában minden régióknak vagy településnek meg vannak a jellemző szolgáltatói, azonban mivel Németországban sokkal nagyon a szolgáltatói kínálat, mint Magyarországon, érdemes lehet keresgélni és ajánlatokat begyűjteni tőlük. A szerződéskötésnél szintén érdemes lehet tapasztaltabb személy segítségét kérni. A energia- és közműszolgáltatások árai magasak, ezzel mindenképpen számolnia kell annak, aki lakásbérlésre adja a fejét.

A lakástulajdonosok vagy főbérlok szabályait érdemes betartani: ha nem tartható háziállat, ne tartson háziállatot; ha takarítani kell a lépcsőházat, takarítsa a lépcsőházat; ha szelektíven kell gyűjteni a hulladékot, gyűjtse szelektíven a hulladékot; ha kifestve és kitakarítva vette át a lakást, kiköltözésnél ugyanilyen állapotban adja is át; stb. A szabályszegések – különösen, ha a szabályok a bérleti szerződésben le vannak fektetve – nagyon sokba kerülhetnek. A német bérbeadók kényesek ezekre.

Összefoglalva: egy szerény és egyszerű vendégház vagy munkáslakás nem feltétlenül rossz megoldás annak, aki olcsón szeretne lakni és nem tervez hosszú távra Németországban, vagy azon belül egy településen vagy környéken maradni. Aki hosszú távon tervez, béreljen vagy vegyen ingatlant, de mielőtt ezt megteszi, járjon utána az ilyen megoldásokkal kapcsolatos teendőknél és költségeinek.

## Orvosi ellátás

Németországban is érvényes, hogy **házi orvost** mindenki szabadon választhat. Az ellátást akkor téríti a biztosító, ha a választott orvos szerződésben áll a páciens biztosítójával. A biztosítási kártyát minden vizsgálatra és kezelésre el kell vinni. Aki kevésbé beszéli a német nyelvet, annak érdemes a németországi lakóhelye közelében magyar vagy magyarul beszélő orvost keresnie magának. Szerencsére, sok ilyet lehet találni a világhálón.

A **szakorvosok** zöme magánpraxisokban rendel, melyek szerződésben állnak a biztosítókkal. Az orvosi ellátás jellegétől függően a biztosító azt vagy téríti, vagy pedig a páciensnek kell térítenie az orvos felé.

Íme, egy rendkívül hasznos orvoskereső portál, ahol szakterület és település alapján kereshet: <https://www.weisse-liste.de/de/arzt/arztsuche/>

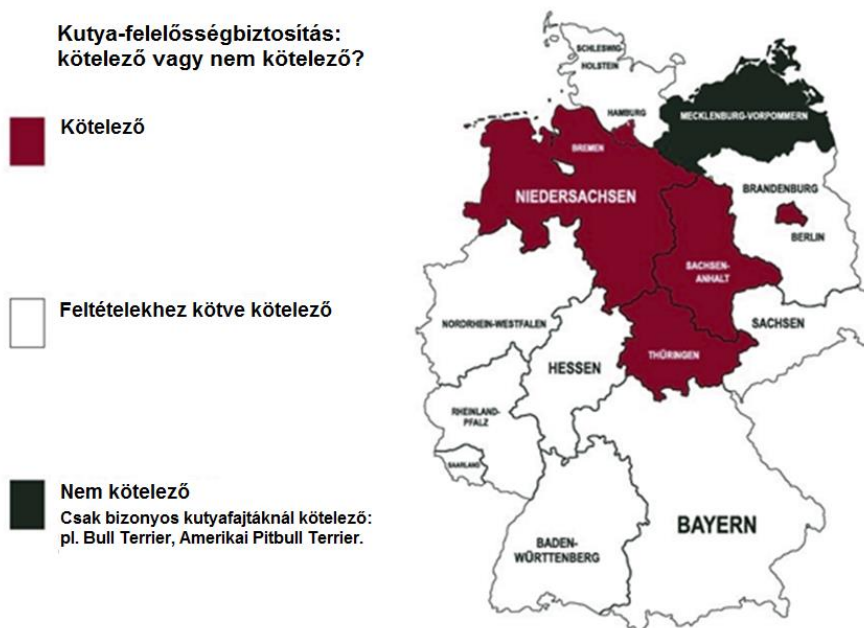
Németországban a **kórházak** zöme klinika, azaz egyúttal kutatási és oktatási intézmény is. A kórházi ellátás – ahogy Magyarországon is – szakorvosi beutalóval vagy sürgősségi ellátással válik lehetővé. Ahogy a szakorvosi ellátás esetében úgy itt is érvényes, hogy a biztosító az ellátás jellegétől függően vállalja át a költségeket. Hogy milyen ellátásfajták vannak kizárva a biztosítási korból, annak szükség esetén érdemes utána járni.

## Háziállat tartás

A háziállat tartásnak Németországban nagyon szervezett és rendezett kultúrája van. Érdemes elolvasni bármilyen háziállat tartás előtt az általános állatvédelmi törvényt.

Nem minden kutyafajta tartása megengedett, előtte érdemes tájékozódni, mert sok kutyafajta behozatala és tenyésztése tilos.

Aki kutyát vesz, azt két héten belül kötelező a lakcím szerinti önkormányzatnál bejelenteni. Költözésnél a kutyát is át kell jelenteni az új lakóhelyre, ugyanis a kutya is adóköteles. Bizonyos tartományokban kötelező a kutya felelősségbiztosítás, mely az alábbi ábrán látható.



## 6. Oktatás és képzés, szakmák elismertetése

A teljes német oktatási rendszer állami felügyelet alatt áll. Állampolgárságától illetve tartománytól függetlenül minden hatodik életévét betöltött gyermek tanköteles. A kötelező iskolai oktatás - tartománytól függően 10-12 évig - a 6. életévtől, a gyermek 18. életévéig tart. Az iskolakötelezettség teljesítéséhez a diákok 9-10 évig nappali tagozaton tanulnak, majd (eredménytől függően) további tanulmányok, vagy részidős szakmai képzések következnek.

Az iskolaév a nyári szünet után kezdődik, pontos kezdete az adott tartománytól függ. A nyári szünet 6 hetes, a többi ünnepre (húsvét, pünkösd, őszi és téli szünet) hét hét áll rendelkezésre. Az oktatás ingyenes, és a tankönyvekhez is ingyen juthatnak a tanulók. A német alapoktatás jelenleg három részre oszlik: iskola előtti, általános iskolai és középiskolai.

### ***Iskola előtti nevelés***

Az óvoda a 3 és 6 év közötti gyerekek iskolai előkészítésének hagyományos (nem kötelező) formája. Az óvodákban (a szülők szociális helyzete alapján megállapított) térítés ellenében fogadják a gyermekeket.

### ***Általános iskola***

Az iskolaév a nyári szünet után kezdődik, de pontos kezdete az adott tartománytól függ. A nyári szünet 6 hetes, az összes többi ünnepre (húsvét, pünkösd, őszi és téli szünet) hét hét áll rendelkezésre. Általános iskola (Grundschule): 6-tól 10 éves korig (4 osztály) - kivéve Berlinben és Brandenburgban, ahol 6 osztály

### ***Középiskola, alsó és felső tagozat***

A „Hauptschule” alapvető általános oktatást biztosít a tanulóknak ötödik osztálytól a kilencedik osztályig. A tizedik osztály keretében a tanulók további képesítést szerezhetnek. A „Realschule” a középiskola (Hauptschule) és a klasszikus gimnázium között áll. Szélesebb körű oktatást biztosít a tanulóknak, mint a Hauptschule.

A felső tagozat nem kötelező. A 16-19 éves diákok a következő oktatási formákat vehetik igénybe: középiskola felső tagozata (általános ismeretek bővítése), szakmai képzést nyújtó kurzusok, melyek gyakorlati képzésben is részesítik a tanulókat, és záróvizsgával végződnek (betanított szakmunkás), szakmai képzés (Szakmunkás bizonyítvány).

A „Gymnasium” magasabb fokú középiskolai oktatást biztosít a tanulók számára, és általában az 5. évtől a 13. évig terjedő időszakot foglalja magában. A tizenharmadik év végén a tanulók érettségi vizsgát tesznek („Abitur” vagy „Matura”), amely egyetemi jelentkezésre jogosít. A legtöbb egyetemen nincs felvételi vizsga, egyszerűen csak megfelelően kell teljesíteni hogy a diák elvégezhesse a felsőoktatási tanulmányait.

A „Gesamtschule” ugyanazokat a tantárgyakat oktatják, mint más középiskolákban, az ötödik évtől a kilencedik vagy a tizedik évig (Berlin 7-10). A Gesamtschule integrálja a három előbbi középiskola pedagógiai és szervezeti tartalmát, egyes tárgyakat azonban a 7. osztálytól kezdve kétféle szinten (magasabb-alacsonyabb) oktatnak, a későbbi orientáció szerint.

## **Felsőoktatás**

Németországban néhány magán (vallási) főiskola és a katonai valamint a szövetségi államigazgatási főiskola kivételével valamennyi felsőoktatási intézmény a tartományok felügyelete alá tartozik. Finanszírozásukat és tantervüket azonban a Szövetség és a Tartományok között létrejött egyezmény alapján közösen határozzák meg. Az intézmény élén önálló, választott rektor vagy elnök áll. A hallgatói önkormányzatok erősek, a legtöbb tartományban maguk dönthetnek egyes kérdésekben. A felsőoktatás lehet egyetemi, illetve főiskolai.

## **Felnőttoktatás**

Ezt a feladatot elsősorban a Nép főiskola (VHS), a helyi felnőttoktatási központok, a munkaügyi központok vagy magánszervezetek látják el, akiknek biztosítaniuk kell egy rendszeres, széleskörű tanfolyamkínálatot, melynek illeszkednie kell a különféle társadalmi igényekhez és az egyéni szükségletekhez. A távoktatás lehetőséget kínál a felnőttek számára, hogy munka mellett képezzék magukat az „élethosszig tartó tanulás” rugalmas formájában. A magánszervezetek által kínált távoktatás csak állami jóváhagyással működhet.

## **Magyarországi képesítések elismerése Németországban**

Az úgynevezett elismerési törvény (Anerkennungsgesetz) lehetővé teszi a külföldi szakmák és végzettségek egységes és átlátható elismerését.

Az elismerés során meghatározzák, hogy a külföldi bizonyítvány vagy szakképesítés milyen németországi fokozatnak vagy képesítésnek felel meg. Ez az elismerés nagyon sokszor a legfontosabb előfeltétel ahhoz, hogy valaki a szakmáját gyakorolhassa vagy németországi oktatási intézményben folytathassa tanulmányait. A törvény kiemelten foglalkozik az engedélyköteles szakmákkal, mint például az orvosi, ápolói, gyógyszerészeti szakma, de a németországi hiányszakmákkal is, mint például a mérnökök és tanárok.

A képesítések németországi elismeréséről itt gyűjthet részletes információkat:

<https://www.anererkennung-in-deutschland.de/html/de/index.php>



Egyes szakmák gyakorlása engedély- vagy bejelentésköteles (pl. a németországi ipar-kamaránál). Ezeket is csak akkor fogadják el, ha a szakmát igazoló bizonyítvány hiteles fordítása kerül az adott intézménynél vagy hivatalnál benyújtásra.

A szakmai képesítések hitelesítése az európai uniós jogban is szabályozva lett, melyhez további részleteket itt talál:

[https://www.oktatas.hu/kepesesek\\_elismertese/meik/kepesesek\\_elismerese](https://www.oktatas.hu/kepesesek_elismertese/meik/kepesesek_elismerese)



## 7. Vállalkozás indítása és működtetése

A cégalapítás és cég működtetése Németországban alapvetően ugyanúgy zajlik, mint Magyarországon, ezek az Európai Unióban egységesített jogszabályok mentén vannak szabályozva.

Egyéni vállalkozást bárki könnyedén indíthat, hiszen a lakóhely szerinti önkormányzatnál néhány bejelentőlap kitöltésével és leadásával elintézhető. A társas vállalkozások (GmbH, UG, KG) alapításához ügyvédet ajánlott felkérni.

Részletesen itt érdemes ezekről tájékozódni: <https://www.cegalapitasnemetorszagban.hu>

A cégalapításnál különös odafigyelést igényel a tevékenységi körök kiválasztása és ha szükséges, azok bejelentése vagy engedélyeztetése: ezek zöme az illetékes szakmai szervezetekhez való bejelentkezéssel vagy kötelező tagsággal vehető fel. Például egy kőműves csak akkor válhat vállalkozóvá, ha a Handwerkskammer (kézműves iparkamara) és a SOKA-Bau tagságát igazolni tudja és ezek díjait rendszeresen fizeti. Jóformán minden szakmához tartoznak ilyen szervezetek aminek egyszerű oka van: Németországban az egyes szakmákra vagy szakmakörökre külön-külön tarifaszerződés érvényes, mely szerződés az állam és a szakmai szervezetek között jön létre. Ebben kerülnek lefektetésre a szakmára vonatkozó működési szabályok, melyek tartalmazzak számos részletet: fizetendő bérek és pótlékok, túlórák és szabadnapok szabályozása, árképzési szabályok, tevékenység terjedelme, ellenőrzési folyamatok, felelősségvállalás, stb.



Gewinn- und Verlustrechnung		Ertrag
Aufwand		Umsatz 60.000 €
Löhne	20.000 €	
Material	15.000 €	
Telefon	1.000 €	
Kiérte	3.000 €	
Strom	800 €	
Versicherungen	1.200 €	
<b>GEWINN</b>	<b>19.000 €</b>	
	<b>60.000 €</b>	<b>60.000 €</b>

Egy vállalkozás működtetésének a szabályos és hatékony munkavégzés, ésszerű gazdálkodás és a hivatalok által megkövetelt adminisztráció mellett rendkívül hasznos összetevője egy kihagyhatatlan szereplő az úgynevezett „Steuerberater” azaz az adótanácsadó. Ő nem egyszerűen egy könyvelő, hanem

egy olyan személy, aki megbízottként cégügyekben eljárhat a hivataloknál és köteles mindig az aktuális jogszabályokról tájékoztatni a cégvezetőket. Különösen egy vállalkozás indítását követően amolyan tanárként vállal szerepet, akinek a tanácsai mentén a cég szabályos működtetése válik lehetővé. Természetesen a könyvelésért is ő felel. Minősített adótanácsadók itt kereshetők: <https://sevdesk.de/steuerberater-suchen/>

**Figyelem!** Semmiképpen ne alapítson mások tanácsára olyan vállalkozást, melyen keresztül csupán 1 ügyfélnek vagy annak kapcsolt vállalkozásai felé számláz. Az ilyen vállalkozásokat bújtatott alkalmazotti viszonyoknak tekinti az adóhivatal és azonnal ellenőrzés alá vonják. Ha fény derül a turpisságra, nem csak az adóhivatal büntet, de az egészség- és nyugdíjbiztosító is kifizeteti a jövedelem utáni járulékokat, a vállalkozás alapításáig visszamenőleg.

Ha vállalkozna, tegye szabályosan!



## 8. Vészhelyzetek: autómentés, segélyhívás

A németországba utazó és ott élő magyar munkavállalók olykor szembesülni kénytelenek nehéz helyzetekkel, melyek gyors megoldást kívánnak.

Ha gépjárművével adódnak problémák és sürgősen segítségre szorul a legjobb, ha tagja az ADAC-nak, akik viszonylag alacsony éves díj mellett jelentős szolgáltatásokat kínálnak. Ha megáll útközben a gépjárművével akkor is éjjel-nappal hívhatóak és számtalan telephellyel rendelkeznek országszerte, így hamar a helyszínre is érkeznek.

Az ADAC-ról itt tájékozódhat: <https://www.adac.de/>

Ha nem tagja semmilyen autóklubnak, és Németországból Magyarországra kénytelen szállítani az autóját, őket ajánljuk: <https://www.m3-automentes.hu/>

Nem csak az autóval lehet baj!

Ahogy Magyarországon, úgy Németországban is elérhető:

**Rendőrség** (Polizei Notruf): **110**

**Tűzoltóság** (Feuerwehr Rettungsdienst): **112**

**Mentő és sürgősségi ellátás** (Ärztlicher Bereitschaftsnotdienst): **116, 117**



További segélyhívó számokat, a lelki segélyszolgálatról a gyermekvédelmen keresztül a Corona-Vírus-tudakozóig itt talál: <https://www.dastelefonbuch.de/Notruf>

---

## **Köszönjük, hogy Németországról szóló általános tájékoztatónkat letöltötte és használja!**

*Ezekben a fejezetekben a Németországi induláshoz és hétköznapiakhoz fontosnak vélt témákat dolgoztunk fel. A teljesség igénye nélkül fogalmaztuk meg szövegeinket, így számtalan részlet kimaradt belőlük, melyeket Ön hiányolhat vagy fontosnak vélhet. Amennyiben ilyen hiányosságok miatt elakad munkaügyeiben vagy hétköznapijaiban, vegye fel velünk honlapunkon keresztül a kapcsolatot!*

Szívélyes üdvözlettel,

a  csapata